

ARUKÜLA PÕHIKOOLI ÕPPEKAVA

ARUKÜLA PÕHIKOOLI ÕPPEKAVA KINNITATUD DIR. KK 1-6/21 (30.09.2011)
(Aluseks Vabariigi Valitsuse määrus, 06.01.2011 nr 1)

MUUDATUSETTEPANEKUD ÕPPENÕUKOGUS LÄBI ARUTATUD
ÕPPEKAVA KINNITATUD DIR. KK 1-6/1 (18.01.2016)

Sisukord

1. ÜLDSÄTTED.....	3
1.1. ARUKÜLA PÕHIKOOLI ÕPPEKAVA KOOSTAMISE ALUSED JA ÜLESEHITUS.....	3
1.2. KOOLI ÕPPEKAVA UUENDAMISE JA TÄIENDAMISE KORD	3
2. ARUKÜLA PÕHIKOOLI ÕPPEKAVA ÜLDOSA	4
2.1. PÕHIHARIDUSE ALUSVÄÄRTUSED.....	4
2.2. ARUKÜLA PÕHIKOOLI ALUSVÄÄRTUSED	4
2.3. ÕPPE- JA KASVATUSTÖÖ EESMÄRGID	5
2.4. AINE- JA VALDKONNAPÄDEVUSED KOOLI ÕPPEKAVAS	6
2.5. PÄDEVUSTE JA ÜLDPÄDEVUSTE MÕISTE:	7
2.6. ÜLDPÄDEVUSED PÕHIKOOLI ÕPPEKAVAS:	7
2.7. LÄBIVATE TEEMADE MÕISTE JA ÕPETAMISE EESMÄRK	9
2.8. ÕPETUSES JA KASVATUSES KÄSITLETAVAD LÄBIVAD TEEMAD PÕHIKOOLIS	9
2.9. LÄBIVAD TEEMAD JA ÜLDPÄDEVUSED NING NENDE LÕIMING I – III KOOLIASTME ÕPPE- JA KASVATUSTÖÖS.....	11
2.10. I KOOLIASTMES (1. – 3. KLASS) TAOTLETAVAD PÄDEVUSED.....	13
2.11. ÕPPE JA KASVATUSE RÕHUASETUSED I KOOLIASTMES	14
2.12. II KOOLIASTMES TAOTLETAVAD PÄDEVUSED	15
2.13. ÕPPE JA KASVATUSE RÕHUASETUSED II KOOLIASTMES	16
2.14. III KOOLIASTMES TAOTLETAVAD PÄDEVUSED	16
2.15. ÕPPE JA KASVATUSE RÕHUASETUSED III KOOLIASTMES.....	17
2.16. ARUKÜLA PÕHIKOOLI LÕPETAJA PÄDEVUSED	18
3. ÕPPIMISE KÄSITUS JA ÕPPEKESKKONNA KUJUNDAMISE ALUSED	19
3.1. ÕPPIMISE KÄSITUS.....	19
3.2. ÕPPE KAVANDAMISE JA ELLUVIIMISE PÕHIMÕTTED.....	21
3.3. NÕUDED ÕPETAJA TÖÖKAVALE	21
3.4. ÕPPEKESKKONNA KUJUNDAMINE	22
4. ÕPPEKORRALDUSE ALUSED	24
4.1. ÕPPE JA KASVATUSE KORRALDUS	24
4.2. ARUKÜLA PÕHIKOOLI TUNNIJAOTUSPLAAN	25
4.3. KOHUSTUSLIKUD JA VALIKÕPPEAINED	26
4.4. DIFERENTSEERITUD ÕPE JA ÕPILASTE ARENGU TOETAMINE.....	26
4.5. HARIDUSLIKE ERIVAJADUSTEGA ÕPILASED	28
4.6. ARUKÜLA PÕHIKOOLI ÕPILASTELE VÕIMALDATAVAD TUGISÜSTEEMID	29
4.7. ÕPILASE JA VANEMA TEAVITAMINE NING NÕUSTAMINE	33

1. ÜLDSÄTTED

1.1. Aruküla Põhikooli õppekava koostamise alused ja ülesehitus

- 1.1.1. Aruküla Põhikool lähtub oma tegevuses motost, visioonist ja alusväärtustest.
- 1.1.2. Aruküla Põhikooli õppekava on Aruküla Põhikooli õppe- ja kasvatustegevuse alusdokument, milles kirjeldatakse õppe rõhuasetused ja tegevused õppekava täitmiseks.
- 1.1.3. Aruküla Põhikooli õppekava terviktekst on köidetuna kättesaadav õpetajatetoas ja kooli raamatukogus ning üldosa on avaldatud kooli veebilehel.
- 1.1.4. Õpetaja planeerib Aruküla Põhikooli õppekava üldosa ja ainekava alusel igal õppeaastal töökava kõikidele klassidele, kus ta õpetab. Klassi töökavas täpsustatakse kooli ainekavas esitatut, arvestades konkreetseid õpilasi ja kasutatavat õppekirjandust ja -materjale ning õpetajatevahelist koostööd.
- 1.1.5. Aruküla Põhikooli õppekavas on üldosa ja ainekavad.

1.2. Kooli õppekava uuendamise ja täiendamise kord

- 1.2.1. Riiklike õppekavade alusel koostab kool õppekava, mis on koolis õpingute alusdokument.
- 1.2.2. Kooli Õppekava vaadatakse läbi vastavalt vajadusele. Täienduste ja paranduste tegemise aluseks on kooli juhtkonna, hoolekogu, kohaliku omavalitsuse, õppenõukogu ja/või aineõpetaja(te) ettepanekud.
- 1.2.3. Muudatused viiakse õppekavasse hiljemalt septembrikuuks.
- 1.2.4. Õppekava kooskõlastatakse hoolekogu ja õppenõukoguga.
- 1.2.5. Kooli õppekava kehtestab koolidirektor käskkirjaga.

2. Aruküla Põhikooli õppekava üldosa

2.1. Põhihariduse alusväärtused

- 2.1.1. Põhihariduses toetatakse võrdsel määral õpilase vaimset, füüsilist, kõlbelist, sotsiaalset ja emotsionaalset arengut. Põhikool loob tingimused õpilaste erisuguste võimete tasakaalustatud arenguks ja eneseteostuseks ning teaduspõhise maailmapildi kujunemiseks.
- 2.1.2. Põhikool kujundab väärtushoiakuid ja -hinnanguid, mis on isikliku õnneliku elu ja ühiskonna eduka koostoimimise aluseks.
- 2.1.3. Uue põlvkonna sotsialiseerumine rajaneb eesti kultuuri traditsioonide, Euroopa ühiväärtuste ning maailma kultuuri ja teaduse põhisaavutuste omaksvõtul. Tugeva põhiharidusega inimesed suudavad ühiskonnaga integreeruda ning aitavad kaasa Eesti ühiskonna jätkusuutlikule sotsiaalsele, kultuurilisele, majanduslikule ja ökoloogilisele arengule.
- 2.1.4. Aruküla Põhikoolis oluliseks peetud väärtused tulenevad „Eesti Vabariigi põhiseaduses”, ÜRO inimõiguste ülddeklaratsioonis, lapse õiguste konventsioonis ning Euroopa Liidu alusdokumentides nimetatud eetilistest põhimõtetest. Alusväärtustena tähtsustatakse üldinimlikke väärtusi (ausus, hoolivus, aukartus elu vastu, õiglus, inimväarikus, lugupidamine enda ja teiste vastu) ja ühiskondlikke väärtusi (vabadus, demokraatia, austus emakeele ja kultuuri vastu, patriotism, kultuuriline mitmekesisus, sallivus, keskkonna jätkusuutlikkus, õiguspõhisus, solidaarsus, vastutustundlikkus ja sooline võrdõiguslikkus).

2.2. Aruküla Põhikooli alusväärtused

- 2.2.1. Õppimise väärtustamine
- 2.2.2. vaimse, füüsilise, kõlbelise, sotsiaalse ja emotsionaalse arengu toetamine
- 2.2.3. Oma kooli tunne ja traditsioonide austamine
- 2.2.4. Kodukoha väärtustamine
- 2.2.5. Loovuse toetamine
- 2.2.6. Ideede väärtustamine
- 2.2.7. Kooli ja kodu koostöö

- 2.2.8. Pidev analüüs ja arenemine, kogemuste jagamine
- 2.2.9. Hoolivus, abivalmidus, eneseväarikus ja viisakus
- 2.2.10. Klassiväline tegevus
- 2.2.11. Eesti kultuuri propageerimine
- 2.2.12. Säästva eluviisi propageerimine

2.3. Õppe- ja kasvatustöö eesmärgid

2.3.1. Aruküla Põhikooli sihiseade

- 2.3.1.1. Põhikoolil on nii hariv kui ka kasvatav ülesanne. Kool aitab kaasa õpilaste kasvamisele loovateks, mitmekülgeteks isiksusteks, kes suudavad ennast täisväärtuslikult teostada erinevates rollides: perekonnas, tööl ja avalikus elus.
- 2.3.1.2. Põhikoolis on õpetuse ja kasvatuse põhitaotlus tagada õpilase eakohane tunnetuslik, kõlbline, füüsiline ja sotsiaalne areng ning tervikliku maailmapildi kujunemine.
- 2.3.1.3. Põhikooli ülesanne on luua õpilasele eakohane, turvaline, positiivselt mõjuv ja arendav õppekeskkond, mis toetab tema õpihimu ja õpioskuste, eneserefleksiooni ja kriitilise mõtlemisvõime, teadmiste ja tahteliste omaduste arengut, loovat eneseväljendust ning sotsiaalse ja kultuurilise identiteedi kujunemist.
- 2.3.1.4. Põhikool toetab põhiliste väärtushoiakute kujunemist. Õpilane mõistab oma tegude aluseks olevaid väärtushinnanguid ja tunneb vastutust tegude tagajärgede eest. Põhikoolis luuakse alus enese määratlemisele eneseteadliku isiksusena, perekonna, rahvuse ja ühiskonna liikmena, kes suhtub sallivalt ja avatult maailma ja inimeste mitmekesisusse.
- 2.3.1.5. Põhikool aitab õpilasel jõuda selgusele oma huvides, kalduvustes ja võimetes ning tagab valmisoleku õpingute jätkamiseks järgneval haridustasemel ja elukestvaks õppeks. Põhikooli lõpetanud noorukil on arusaam oma tulevastest rollidest perekonnas, tööelus, ühiskonnas ja riigis.
- 2.3.1.6. Teadmiste, väärtushinnangute ja praktiliste oskuste omandamine ja arendamine toimub kogu kooli õppe- ja kasvatustöö protsessi, kodu ja kooli koostöö ning õpilase vahetu elukeskkonna ühistoime tulemusena.

- 2.3.1.7.** Eesti kool seisab eesti rahvuse, keele ja kultuuri säilimise ja arengu eest, seepärast pööratakse põhikooli õpetuses ning kasvatuses erilist tähelepanu eesti keele õppele

2.4. Aine- ja valdkonnapädevused kooli õppekavas

- 2.4.1.** Lähedase eesmärgiseade ja õppesisuga õppeained moodustavad ainevaldkonna.
- 2.4.2.** Ainevaldkonna peamine eesmärk on vastava valdkonnapädevuse kujunemine, mida toetavad õppeainete eesmärgid ja õpitulemused. Valdkonnapädevuse kujunemist toetavad ka teiste ainevaldkondade õppeained ning tunni- ja kooliväline tegevus.
- 2.4.3.** Õpitulemused toetavad valdkonnapädevuste kujunemist. Väärtushoiakuid väljendavaid õpitulemusi numbriliselt ei hinnata, vaid antakse nende saavutatuse kohta õpilasele sõnalist tagasisidet.
- 2.4.4.** Ainevaldkonniti koondatud ainekavad esitatakse klassiti, kus on märgitud:
- 2.4.4.1.** aine õppe-eesmärgid;
  - 2.4.4.2.** osades ainekavades, kus on otstarbekas, esitatakse aine õppe-eesmärgid ja tegevus kooliastmeti.
  - 2.4.4.3.** õppetegevus;
  - 2.4.4.4.** aine õpitulemused ja õppesisu ning nende vahelised seosed;
  - 2.4.4.5.** vajadusel ainealased põhimõisted
  - 2.4.4.6.** aine õppesisu seos õppekava läbivate teemadega ning lõimumine teiste õppeainetega;
  - 2.4.4.7.** ainealased, ainetevahelised, klassidevahelised, ülekoolilised projektid ning pikemaajalised koolidevahelised projektid;
  - 2.4.4.8.** kasutatav õppekirjandus ja õppevahendid;
  - 2.4.4.9.** õppeekskursioonid
- 2.4.5.** Kooli õppekavas on järgmised ainevaldkonnad:
- eesti keel ja kirjandus
  - võõrkeeled: A-võõrkeelena inglise keel, B-võõrkeelena vene keel
  - matemaatika
  - loodusained: bioloogia, geograafia, füüsika, keemia ja loodusõpetus
  - sotsiaalsained: inimeseõpetus, ajalugu, ühiskonnaõpetus
  - kunstained: muusika, kunst

- tehnoloogia: tööõpetus, käsitöö ja kodundus, tehnoloogiaõpetus
- kehaline kasvatus

2.5. Pädevuste ja üldpädevuste mõiste:

- 2.5.1. Riikliku õppekava tähenduses on pädevus asjakohaste teadmiste, oskuste ja hoiakute kogum, mis tagab suutlikkuse teatud tegevusalal või -valdkonnas tulemuslikult toimida. Pädevused jagunevad üld-, valdkonna- ja kooliastmetes taotletavateks pädevusteks.
- 2.5.2. Üldpädevused on aine- ja valdkonnaülesed pädevused, mis on väga olulised inimeseks ja kodanikuks kasvamisel. Üldpädevused kujunevad kõigi õppeainete kaudu, ent ka tunni- ja koolivälises tegevuses ning nende kujunemist jälgitakse ja suunatakse õpetajate ning kooli ja kodu ühistöös.

2.6. Üldpädevused põhikooli õppekavas:

- 2.6.1. **Kultuuri- ja väärtuspädevus** – suutlikkus hinnata inimsuhteid ja tegevusi üldkehtivate moraalinormide seisukohast; tajuda ja väärtustada oma seotust teiste inimestega, ühiskonnaga, loodusega, oma ja teiste maade ja rahvaste kultuuripärandiga ning nüüdiskultuuri sündmustega; väärtustada loomingut ja kujundada ilumeelt; hinnata üldinimlikke ja ühiskondlikke väärtusi, väärtustada inimlikku, kultuurilist ja looduslikku mitmekesisust; teadvustada oma väärtushinnanguid;
- 2.6.2. **Sotsiaalne ja kodanikupädevus**– suutlikkus ennast teostada; toimida aktiivse, teadliku, abivalmi ja vastutustundliku kodanikuna ning toetada ühiskonna demokraatlikku arengut; teada ja järgida ühiskondlikke väärtusi ja norme; austada erinevate keskkondade reegleid ja ühiskondlikku mitmekesisust, religioonide ja rahvuste omapära; teha koostööd teiste inimestega erinevates situatsioonides; aktsepteerida inimeste ja nende väärtushinnangute erinevusi ning arvestada neid suhtlemisel;
- 2.6.3. **Enesemääratluspädevus** – suutlikkus mõista ja hinnata iseennast, oma nõrku ja tugevaid külgi; analüüsida oma käitumist erinevates olukordades; käituda ohutult ja järgida tervislikke eluviise; lahendada suhtlemisprobleeme;

- 2.6.4. Õpipädevus** – suutlikkus organiseerida õppekeskkonda individuaalselt ja rühmas ning hankida õppimiseks, hobideks, tervisekäitumiseks ja karjäärivalikuteks vajaminevat teavet; planeerida õppimist ja seda plaani järgida; kasutada õpitud erinevates olukordades ja probleeme lahendades; seostada omandatud teadmisi varemõpitudga; analüüsida oma teadmisi ja oskusi, motiveeritust ja enesekindlust ning selle põhjal edasise õppimise vajadusi;
- 2.6.5. Suhtluspädevus** – suutlikkus ennast selgelt, asjakohaselt ja viisakalt väljendada nii emakeeles kui ka võõrkeeltes, arvestades olukordi ja mõistes suhtluspartnereid ning suhtlemise turvalisust; ennast esitleda, oma seisukohti esitada ja põhjendada; lugeda ning eristada ja mõista teabe- ja tarbetekste ning ilukirjandust; kirjutada eri liiki tekste, kasutades korrektset viitamist, kohaseid keelevahendeid ja sobivat stiili; väärtustada õigekeelsust ja väljendusrikast keelt ning kokkuleppel põhinevat suhtlemisviisi;
- 2.6.6. Matemaatika-, loodusteaduste ja tehnoloogiaalane pädevus** - suutlikkus kasutada matemaatikale omast keelt, sümboleid, meetodeid koolis ja igapäevaelus; suutlikkus kirjeldada ümbritsevat maailma loodusteaduslike mudelite ja mõõtmisvahendite abil ning teha tõenduspõhiseid otsuseid; mõista loodusteaduste ja tehnoloogia olulisust ja piiranguid; kasutada uusi tehnoloogiaid eesmärgipäraselt;
- 2.6.7. Ettevõtlikkuspädevus** – suutlikkus ideid luua ja ellu viia, kasutades omandatud teadmisi ja oskusi erinevates elu- ja tegevusvaldkondades; näha probleeme ja neis peituvaid võimalusi, aidata kaasa probleemide lahendamisele; seada eesmäärke, koostada plaane, neid tutvustada ja ellu viia; korraldada ühistegevusi ja neist osa võtta, näidata algatusvõimet ja vastutada tulemuste eest; reageerida loovalt, uuendusmeelselt ja paindlikult muutustele; võtta arukaid riske;
- 2.6.8. Digipädevus** - suutlikkus kasutada uuenevat digitehnoloogiat toimetulekuks kiiresti muutuvus ühiskonnas nii õppimisel, kodanikuna tegutsedes kui ka kogukondades suheldes; leida ja säilitada digivahendite abil infot ning hinnata selle asjakohasust ja usaldusväärsust; osaleda digitaalses sisuloomes, sh tekstide, piltide, multimeediumide loomisel ja kasutamisel; kasutada probleemilahenduseks sobivaid digivahendeid ja võtteid, suhelda ja teha koostööd erinevates digikeskkondades; olla teadlik digikeskkonna ohtudest ning osata kaitsta oma privaatsust, isikuandmeid ja digitaalset identiteeti; järgida digikeskkonnas samu moraali- ja väärtuspõhimõtteid nagu igapäevaelus.

2.7. Läbivate teemade mõiste ja õpetamise eesmärk

- 2.7.1. Läbivad teemad on üld- ja valdkonnapädevuste, õppeainete ja ainevaldkondade lõimingu vahendiks ning neid arvestatakse koolikeskkonna kujundamisel.
- 2.7.2. Läbivad teemad on aineülesed ja käsitlevad ühiskonnas tähtsustatud valdkondi ning võimaldavad luua ettekujutuse ühiskonna kui terviku arengust, toetades õpilase suutlikkust oma teadmisi erinevates olukordades rakendada.
- 2.7.3. Läbivate teemade õpetamise eesmärk on kujundada teadmisi, oskusi, hoiakuid, väärtushinnanguid ja käitumisnorme valdkondades, millel on kokkupuutepunkte paljude õppeainetega.
- 2.7.4. **Läbivate teemade õppe realiseerumise põhiaspektid:**
- 2.7.4.1. õppekeskkonna korraldus – kooli vaimse, sotsiaalse ja füüsilise õppekeskkonna kujundamisel arvestatakse läbivate teemade sisu ja eesmäärke;
- 2.7.4.2. aineõpe – läbivatest teemadest lähtudes tuuakse aineõppesse sobivad teemakäsitlused, näited ja meetodid, viiakse koos läbi aineteüleseid, klassidevahelisi ja ülekoolilisi projekte. Õppeainete roll läbiva teema õppes on lähtuvalt õppeaine taotlustest ja õppesisust erinev, olenevalt sellest, kui tihe on ainevaldkonna seos läbiva teemaga;
- 2.7.4.3. valikainete valik – valikained toetavad läbivate teemade taotlusi;
- 2.7.4.4. läbivatest teemadest lähtuv või õppeaineid lõimiv loovtöö– õpilased võivad läbivast teemast lähtuda sellise loovtöö valikul, mida tehakse kas iseseisvalt või rühmatööna;
- 2.7.4.5. klassiväline õppetegevus ja huviringide tegevus - võimalus korraldada õppetegevust koostöös kooli pidaja, paikkonna asutuste ja ettevõtete, teiste õppe- ja kultuuriasutuste ning kodanikuühendustega
- 2.7.4.6. osalemine maakondlikes, üle-eestilistes ja rahvusvahelistes projektides.

2.8. Õpetuses ja kasvatuses käsitletavat läbivad teemad põhikoolis

- 2.8.1. *Elukestev õpe ja karjääri planeerimine* – taotletakse õpilase kujunemist isiksuseks, kes on valmis õppima kogu elu, täitma erinevaid rolle muutavas õpi-, elu- ja töökeskkonnas ning kujundama oma elu teadlike otsuste kaudu, sealhulgas tegema mõistlikke kutsevalikuid;

- 2.8.2.** *Keskkond ja jätkusuutlik areng* – taotletakse õpilase kujunemist sotsiaalselt aktiivseks, vastutustundlikuks ja keskkonnateadlikuks inimeseks, kes hoiab ja kaitseb keskkonda ning väärtustades jätkusuutlikkust, on valmis leidma lahendusi keskkonna- ja inimarengu küsimustele;
- 2.8.3.** *Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus* – taotletakse õpilase kujunemist aktiivseks ning vastutustundlikuks kogukonna- ja ühiskonnaliikmeks, kes mõistab ühiskonna toimimise põhimõtteid ja mehhanisme ning kodanikualgatuse tähtsust, tunneb end ühiskonnaliikmena ning toetub oma tegevuses riigi kultuurilistele traditsioonidele ja arengusuundadele;
- 2.8.4.** *Kultuuriline identiteet* – taotletakse õpilase kujunemist kultuuriteadlikuks inimeseks, kes mõistab kultuuri osa inimeste mõtte- ja käitumisladi kujundajana ning kultuuride muutumist ajaloo vältel, kellel on ettekujutus kultuuride mitmekesisusest ja kultuuriga määratud elupraktikate eripärast ning kes väärtustab omakultuuri ja kultuurilist mitmekesisust ning on kultuuriliselt salliv ja koostööaldis;
- 2.8.5.** *Teabekeskond* – taotletakse õpilase kujunemist teabeteadlikuks inimeseks, kes tajub ja teadvustab ümbritsevat teabekeskkonda, suudab seda kriitiliselt analüüsida ning toimida selles oma eesmärkide ja ühiskonnas omaksvõetud kommunikatsioonieetika järgi;
- 2.8.6.** *Tehnoloogia ja innovatsioon* – taotletakse õpilase kujunemist uuendusaltiks ja nüüdisaegseid tehnoloogiaid eesmärgipäraselt kasutada oskavaks inimeseks, kes tuleb toime kiiresti muutuvas tehnoloogilises elu-, õpi- ja töökeskkonnas;
- 2.8.7.** *Tervis ja ohutus* – taotletakse õpilase kujunemist vaimselt, emotsionaalselt, sotsiaalselt ja füüsiliselt terveks ühiskonnaliikmeks, kes on võimeline järgima tervislikku eluviisi, käituma turvaliselt ning kaasa aitama tervist edendava turvalise keskkonna kujundamisele;
- 2.8.8.** *Väärtused ja kõlblus* – taotletakse õpilase kujunemist kõlbliselt arenenud inimeseks, kes tunneb ühiskonnas üldtunnustatud väärtusi ja kõlbluspõhimõtteid, järgib neid koolis ja väljaspool kooli, ei jää ükskõikseks, kui neid eiratakse, ning sekkub vajaduse korral oma võimaluste piires.

2.9. Läbivad teemad ja üldpädevused ning nende lõiming I – III kooliastme õppe- ja kasvatustöös

2.9.1. Läbivad teemad väärtuspädevuse raames:

2.9.1.1. *Keskkond ja jätkusuutlik areng* - loodus- ja keskkonnahariduslik tegevus (matkad, õppekäigud ja –filmid, loovtööd, viktoriinid, kohtumised huvitavate inimestega, osavõtt maakonna ning üle-eestilisest ürituste jm).

2.9.1.2. *Kultuuriline identiteet* - osalemine laulu- ja tantsupidudel, rahvakalendri tähtpäevade tähistamine, emakeelele pühendatud üritused (emakeelepäev, viktoriinid, luulekonkursid jm), kohtumised huvitavate inimestega, mitmesugustel konkurssidel osalemine (omaloomingu-, joonistus-, luule-, kirjandite-, esseede jne), kooli kunsti-, muusika- ja tantsuringides osalemine, laadad, pere- ja spordipäevad, advendi tähistamised jne), muuseumite külastused, reisimuljete kuulamine, jm tutvumaks oma ja teiste maade ning rahvaste kultuuripärandi ja nüüdisaegse kultuuri sündmustega.

2.9.1.3. *Väärtused ja kõlblus* - käitumis- ja viisakusreeglite järgimine kõikidel kooli- ja väljaspool kooli toimuvatel üritustel

2.9.2. Läbivad teemad sotsiaalse ja kodanikupädevuse raames:

2.9.2.1. *Elukestev õpe ja karjääri planeerimine* - mitmesugused mängulised tegevused, mille kaudu õpilased õpivad ennast tundma ja teostama; laagrid, äripäevad, karjääriõpetus-koostöö maakonna Kutsenõustamiskeskusega, erinevad projektid jm.

2.9.3. Läbivad teemad enesemääratluspädevuse raames:

2.9.3.1. *Tervis ja ohutus* – Terviseedenduslikud projektid, tervisepäevad ja –nädalad (südamenädal, spordipäevad jm), osalemine maakondlikel spordivõistlustel (KEAT), ohutuspäevad (liiklus-, tule- ja veeohutusealased demonstratsioonid), politsei loengud kriisiolukordadest, spordiringid.

2.9.4. Läbivad teemad õpipädevuse raames:

2.9.4.1. *Elukestev õpe ja karjääri planeerimine* - õppekäikude ja –ekskursioonide korraldamine, osalemine maakondlikel ja vabariiklikel õpilasvõistlustel (aineolümpiaadid, konkursid, mälumängud, viktoriinid jm), karjääriõpetus koolis; Õpetajatepäeva raames 9. kl õpilaste õpetajateks olemine, kohtumised huvitavate inimestega (erinevate elukutsete esindajad), õpioskuste olümpiaadid, teatmeteoste kasutamise võistlused, kõik koolis tegutsevad

huvialaringid - huvitegevus tervikuna; klassi- ja kooliväliste ürituste kaudu õpetatakse teoreetilisi teadmisi praktikasse rakendama.

2.9.4.2. *Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus* - õpilaste vabatahtlik tegevus ja ühisüritused, nt prügikoristusaktsioonid, kodutute loomade abistamine, lastekodu toetamine jm).

2.9.4.3. *Teabekeskond* - osalemine õpioskuste võistlustel, osalemine internetipõhistes viktoriinides, mängudes (kabe, male, sudoku, Pranglimine).

2.9.4.4. *Tehnoloogia ja innovatsioon* - mänguliste arvutiprogrammide kasutamine; fotod ja nende töötlus, videote tegemine, multimeedia, praktiliste ülesannete täitmine (esitlused jm); arvutiõpetuse tunnid; osalemine maakondlikel/vabariiklikel tehnoloogiapäevadel-konkurssidel.

2.9.5. Läbivad teemad suhtluspädevuse raames

2.9.5.1. *Elukestev õpe ja karjääri planeerimine* - mängulised tegevused (suhtlemismängud jm), esinemised koolis ja väljaspool kooli (peod, kontserdid, konkursid, festivalid jm), kunsti- ja käsitööring, õpilasesinduses tegutsemine, ELO tegevuses osalemine.

2.9.5.2. *Kultuuriline identiteet* - teiste kultuuride pärandi ja eripära tundmaõppimine ja väärtustamine (hõimupäevad, kontserdid, võõrkeelepäevad, rahvusvahelised projektid jm), osalemine laulu- ja tantsupidudel, kunsti- ja käsitööring.

2.9.5.3. *Teabekeskond* - suhtlemisoskuse kujundamine läbi kõikide ürituste nii koolis kui väljaspool kooli

2.9.6. Läbivad teemad matemaatika -, loodusteaduste ja tehnoloogiaalase pädevuse raames:

2.9.6.1. *Tehnoloogia ja innovatsioon* - mänguliste arvutiprogrammide kasutamine, Pranglimise võistlustel osalemine; matemaatikaalased olümpiaadid, vabariiklik matemaatikaalane võistlus Känguru, praktiliste ülesannete lahendamine (nuputamis-, meisterdamis- ja ehitamisvõistlused, õpilastööde näitused jm), puutöö-, kunsti- ja käsitööring.

2.9.7. Läbivad teemad ettevõtlikkuspädevuse raames

2.9.7.1. *Elukestev õpe ja karjääri planeerimine* - õpioskuste ja matemaatikaalased olümpiaadid, noorteorganisatsioon ELO, ühisüritused- huvitegevus tervikuna, õpilasesindus, karjääriplaneerimine.

2.9.7.2. *Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus* - laagrid, projektid, äripäeva korraldamine, noorteorganisatsioon ELO; õpilaste vabatahtlik tegevus (talgud, aktsioonid jt ühisüritused), ringide tegevus tervikuna.

2.9.8. Läbivad teemad digipädevuse raames

2.9.8.1. *Tehnoloogia ja innovatsioon* - mänguliste arvutiprogrammide kasutamine; Arvutiõpetuses osalemine, digivahendite kasutamine õppe- ja huvitegevuses (esitlused ja tekstitöötlus õpilastööde vormistamisel, digivahendite ja tehnoloogia kasutamine huvialategevustes, nt Filmisport, Muinasjuturing jm).

2.10. I kooliastmes (1. – 3. klass) taotletavad pädevused

2.10.1. Esimese kooliastme lõpus õpilane:

- 2.10.1.1.** peab lugu oma perekonnast, klassist ja koolist; on viisakas, täidab lubadusi; teab, et kedagi ei tohi naeruvääristada, kiusata ega narrida; oskab kaaslast kuulata, teda tunnustada;
- 2.10.1.2.** tahab õppida, tunneb rõõmu teadasaamisest ja oskamisest, oskab õppida ükski ning koos teistega, paaris ja rühmas, oskab jaotada aega õppimise, harrastustegevuse, koduste kohustuste ning puhkamise vahel;
- 2.10.1.3.** teab oma rahvuslikku kuuluvust ning suhtub oma rahvusesse lugupidavalt;
- 2.10.1.4.** oskab end häälestada ülesandega toimetulemisele ning oma tegevusi ülesannet täites mõtestada; oskab koostada päevakava ja seda järgida;
- 2.10.1.5.** suudab tekstidest leida ja mõista seal sisalduvat teavet (sealhulgas andmeid, termineid, tegelasi, tegevusi, sündmusi ning nende aega ja kohta) ning seda suuliselt ja kirjalikult esitada;
- 2.10.1.6.** mõistab ja kasutab õpitavas võõrkeeles igapäevaseid äraõpitud väljendeid ja lihtsamaid fraase;
- 2.10.1.7.** arvutab ning oskab kasutada mõõtmiseks sobivaid abivahendeid ja mõõtühikuid erinevates eluvaldkondades eakohaseid ülesandeid lahendades;
- 2.10.1.8.** käitub loodust hoidvalt;
- 2.10.1.9.** oskab sihipäraselt vaadelda, erinevusi ja sarnasusi märgata ning kirjeldada; oskab esemeid ja nähtusi võrrelda, ühe-kahe tunnuse alusel rühmitada ning lihtsat plaani, tabelit, diagrammi ja kaarti lugeda;
- 2.10.1.10.** oskab kasutada lihtsamaid arvutiprogramme ning kodus ja koolis kasutatavaid tehnilisi seadmeid;

- 2.10.1.11. austab oma kodupaika, kodumaad ja Eesti riiki, tunneb selle sümboleid ning täidab nendega seostuvaid käitumisreegleid;
- 2.10.1.12. oskab ilu märgata ja hinnata; hindab loovust ning tunneb rõõmu liikumisest, loovast eneseväljendusest ja tegevusest;
- 2.10.1.13. hoiab puhtust ja korda, hoolitseb oma välimuse ja tervise eest ning tahab olla terve;
- 2.10.1.14. oskab ohtlikke olukordi vältida ja ohuolukorras abi kutsuda, oskab ohutult liigelda;
- 2.10.1.15. teab, kelle poole erinevate probleemidega pöörduda, ning on valmis seda tegema.

2.11. Õppe ja kasvatuse rõhuasetused I kooliastmes

- 2.11.1. Esimeses klassis on õpetuse ja kasvatuse põhitaotluseks õpilaste kohanemine koolieluga, turvatunde ja eduelamuste kogemine ning valmisoleku kujunemine edasiseks edukaks õppetööks.
- 2.11.2. Õpilaste koolivalmidus ja võimed on erinevad, seetõttu diferentseeritakse õppeülesandeid ja nende täitmiseks kuluvat aega.
- 2.11.3. Õpetaja olulisim ülesanne on toetada iga õpilase eneseusku ja õpimotivatsiooni.
- 2.11.4. Õppetöö korraldamise alus võib esimeses kooliastmes olla üldõpetuslik tööviis. Sõltuvalt õpilaste ettevalmistusest võib kasutada ka aineõpetuslikku tööviisi või üld- ja aineõppe kombineeritud varianti.
- 2.11.5. **Esimeses kooliastmes keskendutakse:**
  - 2.11.5.1. kõlbeliste tõekspidamiste ning heade käitumistavade tundmaõppimisele ja järgimisele;
  - 2.11.5.2. positiivse suhtumise kujunemisele koolis käimisesse ja õppimisesse;
  - 2.11.5.3. õpiharjumuse ja -oskuste kujundamisele ning püsivuse, iseseisvuse ja eesmärgistatud töö oskuste ning valikute tegemise oskuste arendamisele;
  - 2.11.5.4. eneseväljendusoskuse ja -julguse kujunemisele;
  - 2.11.5.5. põhiliste suhtlemis- ja koostööoskuste omandamisele, sealhulgas üksteist toetavate ja väärtustavate suhete kujunemisele õpilaste vahel;
  - 2.11.5.6. õpiraskuste äratundmisele ning tugisüsteemide ja õpiabi pakkumisele.

2.12. II kooliastmes taotletavad pädevused

2.12.1. Teise kooliastme lõpus õpilane:

- 2.12.1.1. hindab harmoonilisi inimsuhteid, mõistab oma rolli pereliikmena, sõbrana, kaaslasena ja õpilasena; peab kinni kokkulepetest, on usaldusväärne ning vastutab oma tegude eest;
- 2.12.1.2. oskab keskenduda õppeülesannete täitmisele, oskab suunamise abil kasutada eakohaseid õpivõtteid (sealhulgas paaris- ja rühmatöövõtteid) olenevalt õppeülesande iseärasustest;
- 2.12.1.3. väärtustab oma rahvust ja kultuuri teiste rahvuste ning kultuuride seas, suhtub inimestesse eelarvamusteta, tunnustab inimeste, vaadete ja olukordade erinevusi ning mõistab kompromisside vajalikkust;
- 2.12.1.4. oskab oma tegevust kavandada ja hinnata ning tulemuse saavutamiseks vajalikke tegevusi valida ja rakendada, oma eksimusi näha ja tunnistada ning oma tegevust korrigeerida;
- 2.12.1.5. oskab oma arvamust väljendada, põhjendada ja kaitsta, teab oma tugevaid ja nõrku külgi ning püüab selgusele jõuda oma huvides;
- 2.12.1.6. oskab mõtestatult kuulata ja lugeda eakohaseid tekste, luua eakohasel tasemel keeleliselt korrektseid ning suhtlussituatsioonile vastavaid suulisi ja kirjalikke tekste ning mõista suulist kõnet;
- 2.12.1.7. tuleb vähemalt ühes võõrkeeles toime igapäevastes suhtlusolukordades, mis nõuavad otsest ja lihtsat infovahetust tuttavatel rutiinsetel teemadel;
- 2.12.1.8. on kindlalt omandanud arvutus- ja mõõtmisoskuse ning tunneb ja oskab juhendamise abil kasutada loogikareegleid ülesannete lahendamisel erinevates eluvaldkondades;
- 2.12.1.9. väärtustab säästvat eluviisi, oskab esitada loodusteaduslikke küsimusi ja hankida loodusteaduslikku teavet, oskab looduses käituda, huvitub loodusest ja looduse uurimisest;
- 2.12.1.10. oskab kasutada arvutit ja interneti suhtlusvahendina ning oskab arvutiga vormistada tekste;
- 2.12.1.11. oskab leida vastuseid oma küsimustele, hankida erinevatest allikatest vajalikku teavet, seda tõlgendada, kasutada ja edastada; oskab teha vahet faktil ja arvamusel;
- 2.12.1.12. tunnetab end oma riigi kodanikuna ning järgib ühiselu norme;
- 2.12.1.13. väärtustab kunstiloomingut ning suudab end kunstivahendite abil väljendada;

- 2.12.1.14. väärtustab tervislikke eluviise, on teadlik tervist kahjustavatest teguritest ja sõltuvusainete ohtlikkusest;
- 2.12.1.15. on leidnud endale sobiva harrastuse ning omab üldist ettekujutust töömaailmast.

2.13. Õppe ja kasvatuses rõhuasetused II kooliastmes

- 2.13.1. Teises kooliastmes on õpetuse ja kasvatuses põhitaotluseks vastutustundlike ja iseseisvate õpilaste kujunemine. Õppetöös on oluline äratada ja säilitada õpilaste huvi õppekavaga hõlmatud teadmises- ja tegevusvaldkondade vastu.
- 2.13.2. Õpetuses rakendatakse mitmekesiseid tööviise ja ülesandeid, mis võimaldavad murdeikka jõudvatel õpilastel teha iseseisvaid valikuid ja seostada õpitut praktilise eluga ning aitavad toime tulla õpilaste individuaalselt erineva arenguga, nende muutuvate suhete ja tegutsemisega uutes rollides
- 2.13.3. **Teises kooliastmes keskendutakse:**
  - 2.13.3.1. õpimotivatsiooni hoidmisele ja tõstmisele, seostades õpitut praktikaga ning võimaldades õpilastel teha valikuid, langetada otsuseid ja oma otsuste eest vastutada;
  - 2.13.3.2. huvitegevusvõimaluste pakkumisele;
  - 2.13.3.3. õpilaste erivõimete ja huvide äratundmisele ning arendamisele;
  - 2.13.3.4. õpiraskustega õpilastele tugisüsteemide ja õpiabi pakkumisele.

2.14. III kooliastmes taotletavad pädevused

- 2.14.1. **Kolmanda kooliastme lõpus õpilane:**
  - 2.14.1.1. tunneb üldtunnustatud väärtusi ja kõlbluspõhimõtteid, järgib neid, ei jää ükskõikseks, kui neid eiratakse, ning sekkub vajaduse korral oma võimaluste piires;
  - 2.14.1.2. tunneb ja austab oma keelt ja kultuuri ning aitab kaasa eesti keele ja kultuuri säilimisele ja arengule. Omab ettekujutust ja teadmisi maailma eri rahvaste kultuuridest, suhtub teistest rahvustest inimestesse eelarvamustevabalt ja lugupidavalt;

- 2.14.1.3.** on teadmishimuline, oskab õppida ja leida edasiõppimisvõimalusi, kasutades vajaduse korral asjakohast nõu;
- 2.14.1.4.** on ettevõtlik, usub iseendasse, kujundab oma ideaale, seab endale eesmärged ja tegutseb nende nimel, juhib ja korrigeerib oma käitumist ning võtab endale vastutuse oma tegude eest;
- 2.14.1.5.** suudab end olukorda ja suhtluspartnereid arvestades kõnes ja kirjas selgelt ja asjakohaselt väljendada, mõista ja tõlgendada erinevaid tekste, tunneb ja järgib õigekirjareegleid;
- 2.14.1.6.** valdab vähemalt üht võõrkeelt tasemel, mis võimaldab igapäevastes olukordades suhelda kirjalikult ja suuliselt ning lugeda ja mõista eakohaseid võõrkeelseid tekste;
- 2.14.1.7.** suudab lahendada igapäevaelu erinevates valdkondades tekkivaid küsimusi, mis nõuavad matemaatiliste mõttemetodite (loogika ja ruumilise mõtlemise) ning esitusviiside (valemite, mudelite, skeemide, graafikute) kasutamist;
- 2.14.1.8.** mõistab inimese ja keskkonna seoseid, suhtub vastutustundlikult elukeskkonda ning elab ja tegutseb loodust ja keskkonda säästes;
- 2.14.1.9.** oskab esitada loodusteaduslikke küsimusi, nende üle arutleda, esitada teaduslikke seisukohti ja teha tõendusmaterjali põhjal järeldusi;
- 2.14.1.10.** suudab tehnikamaailmas toime tulla ning tehnikat eesmärgipäraselt ja võimalikult riskita kasutada;
- 2.14.1.11.** on aktiivne ja vastutustundlik kodanik, kes on huvitatud oma kooli, kodukoha ja riigi demokraatlikust arengust;
- 2.14.1.12.** suudab väljendada ennast loominguiliselt, peab lugu kunstist ja kultuuripärandist;
- 2.14.1.13.** väärtustab ja järgib tervislikku eluviisi ning on füüsiliselt aktiivne;
- 2.14.1.14.** mõtleb süsteemselt, loovalt ja kriitiliselt, on avatud enesearendamisele.

2.15. Õppe ja kasvatuse rõhuasetused III kooliastmes

- 2.15.1.** Kolmandas kooliastmes on õppe ja kasvatuse põhitähtsuseks aidata õpilastel kujuneda vastutustundlikeks ühiskonnaliikmeteks, kes igapäevaelus iseseisvalt toime tulevad ning suudavad oma huvidele ja võimetele vastavat õpiteed valida.

2.15.2. Kolmandas kooliastmes keskendutakse:

- 2.15.2.1. õpimotivatsiooni hoidmisele;
- 2.15.2.2. õppesisu ja omandatavate oskuste seostamisele igapäevaeluga ning nende rakendatavuse tutvustamisele tulevases tööelus ja jätkuõpingutes;
- 2.15.2.3. erinevate õpistrateegiate teadvustatud kasutamisele ning enesekontrollimise oskuse arendamisele;
- 2.15.2.4. pikemaajaliste õppeülesannete (sealhulgas uurimuslike õppeülesannete) planeerimisele, eesmärkide püstitamisele ja oma tulemuste hindamisele;
- 2.15.2.5. õpilaste erivõimete ja huvide arendamisele;
- 2.15.2.6. õpilaste toetamisele nende edasiste õpingute ja kutsevalikute tegemisel.

2.16. Aruküla Põhikooli lõpetaja pädevused

Üld-pädevus	Milline ta on?	Mida väärtustab?	Mida teab?	Mida oskab?	Millega toime tuleb?
Väärtuspädevus	<ul style="list-style-type: none"> • Viisakas käituja • Tolerantne • Hea suhtleja • Omab ilumeelt 	<ul style="list-style-type: none"> • Enda ja teiste rahvaste kultuuri • Inimsuhteid • Loodust • Üldkehtivaid moraalnorme • Kooli traditsioone 	<ul style="list-style-type: none"> • Teiste rahvaste kultuuri eripärasid • Üldkehtivaid moraalnorme • Inimese seotust loodusega 	<ul style="list-style-type: none"> • Käituda teiste inimestega • Käituda erinevates situatsioonis • Käituda looduses • Vältida konflikt-situatsioone 	<ul style="list-style-type: none"> • Konfliktide vältimisega • Erinevate inimestega suhtlemisega
Sotsiaalne pädevus	<ul style="list-style-type: none"> • Suhtlemisaldis • Adekvaatse Enese-hinnanguga • Vastutus-tundlik • Hea kodanik 	<ul style="list-style-type: none"> • Demokraatiat • Teiste inimeste arvamust • Hoolivat ja teistega arvestavat käitumist 	<ul style="list-style-type: none"> • Eneseteostuse võimalusi • Ühiskonnas kehtivaid väärtusi ja norme 	<ul style="list-style-type: none"> • Toimida vastutus-tundlikult • Ennast teostada • Teha koostööd 	<ul style="list-style-type: none"> • Ühiskonnas kehtivate väärtus-hinnangutega
Enesemääratlus pädevus	<ul style="list-style-type: none"> • Mõistlik • Objektivne • Sportlikult aktiivne 	<ul style="list-style-type: none"> • Terveid eluviise • Vaimset ja füüsilist tegevust • Inimsuhteid 	<ul style="list-style-type: none"> • Tervisliku toitumise põhimõtteid • Füüsilise treeningu aluseid • Kelle poole pöörduda abi saamiseks 	<ul style="list-style-type: none"> • Järgida tervislikke eluviise • Hinnata oma tugevusi ja nõrkusi • Küsida nõu • Tegevust planeerida, aega jaotada 	<ul style="list-style-type: none"> • Iseendaga • Teistega • Tekkinud probleemidega
Suhtluspädevus	<ul style="list-style-type: none"> • Hea suhtlus-partner • Analüüsi-võimeline 	<ul style="list-style-type: none"> • Oma emakeelt • Õigekeelsust ja väljendusrikast keelt • Kauneid kunste 	<ul style="list-style-type: none"> • Kuidas infot leida • Õigekeelsus-reegleid • Interneti-ohutuid 	<ul style="list-style-type: none"> • Ennast selgelt väljendada • Põhjendada oma seisukohti • Lugeda ja mõista teabe- ja tarbetekste ning ilukirjandust • Kirjutada eri liiki tekste, kasutades kohaseid keelevahendeid ja sobivat stiili • Suhtuda infosse kriitiliselt 	<ul style="list-style-type: none"> • Suhtlemisega erinevates olukordades • Orienteerimisega infotulvas

Matemaatika-, loodusteaduste ja tehnoloogiaalane pädevus	<ul style="list-style-type: none"> Igapäevaelus majanduslikult toime tulev Orienteerub matemaatilises maailmas Oskab kasutada erinevaid matemaatilisi sümboloid igapäevaelus 	<ul style="list-style-type: none"> Säästlikkust, kokkuhoidu Taaskasutust Ratsionaalsust Loogilist mõtlemist Praktilist mõtlemist Korda/seaduspärasust Aja ratsionaalset kasutamist 	<ul style="list-style-type: none"> Tunneb igapäevaelus kasutusel olevaid mõõtühikuid Raha makseväärtust matemaatikale omast keelt finantstehingu reegleid 	<ul style="list-style-type: none"> Oskab raha sihipäraselt kasutada Tunneb igapäevaelus vajalikke mõõtühikuid ja oskab neid kasutada Oskab majanduslikult käituda 	<ul style="list-style-type: none"> erinevate ülesannete lahendamise ja kõigis elu- ja tegevusvaldkondades eelarve planeerimisega ressursside adekvaatse kasutamise
Ettevõtlikkuspädevus	<ul style="list-style-type: none"> Arukas Ettevõtlik Algatusvõimeline Loov Analüüsi- võimeline, Enesekriitiline Organiseerimis- võimeline Vastutustundlik koostööaldis 	<ul style="list-style-type: none"> elu aktiivset /positiivset ellusuhtumist koostööd paindlikkust uusi ideid töökust Turvalisust ja ohutut käitumist omaalgatust 	<ul style="list-style-type: none"> majanduse aluseid erinevaid infoallikaid Mõistete omavahelisi seoseid Karjääri võimalusi Probleemide erinevaid lahendusteid Vastutusi-kohustusi 	<ul style="list-style-type: none"> näha probleeme ja neis peituvaid võimalusi; seada eesmärgid ja neid ellu viia; võtta arukaid riske loimida teadmisi reageerida paindlikult muutustele näidata initsiatiivi kasutada omandatud teadmisi 	<ul style="list-style-type: none"> Muutustega elus Info otsimisega, töötlemisega Karjääri kujundamisega
Digipädevus	<ul style="list-style-type: none"> Ettevõtlik Algatus- võimeline Loov Analüüsi- võimeline, Enesekriitiline 	<ul style="list-style-type: none"> toimetulekut kiiresti muutuvast ühiskonnas Turvalisust ja ohutut käitumist 	<ul style="list-style-type: none"> piltide, multimeediumide loomist ja kasutamist oskab kaitsta oma privaatsust oskab järgida digikeskkonnas samu moraali- ja väärtuspõhimõtteid nagu igapäevaelus 	<ul style="list-style-type: none"> kasutada uuenevat digitehnoloogiat leida ja säilitada digivahendite abil infot ning hinnata selle asjakohasust ja usaldusväärsust suhelda ja teha koostööd erinevates digikeskkondades; 	<ul style="list-style-type: none"> kasutada probleemi - lahenduseks sobivaid digivahendeid

3. ÕPPIMISE KÄSITUS JA ÕPPEKESKKONNA KUJUNDAMISE ALUSED

3.1. Õppimise käsitlus

3.1.1. Aruküla Põhikooli õppekavas käsitatakse õppimist väljundipõhiselt, rõhutades muutusi õpilase või õpilaste rühma käitumisvõimes. Konkreetsemalt tähendab see selliste teadmiste, oskuste, vilumuste, väärtushoiakute ja -hinnangute omandamist, mis on vajalikud igapäevaelus toimetulekuks.

- 3.1.2.** Õppimise psühholoogiliseks aluseks on kogemus, mille õpilane omandab vastastikuses toimes füüsilise, vaimse ja sotsiaalse keskkonnaga. Kogemusi omandades muutub õpilase käitumine eesmärgipärasemaks.
- 3.1.3.** Õpikeskkond kindlustatakse koolis õppekava alusel toimuva süstemaatilise ja sihipärase õppe- ja kasvatustegevusega ning õpikeskkonnaks on ka kodu ja laiemas elukeskkonnas toimivad mõjutused.
- 3.1.4.** Õpilane on õppeprotsessis aktiivne osaleja, kes võtab võimetekohaselt osa oma õppimise eesmärgistamisest, õpib iseseisvalt ja koos kaaslastega, õpib oma kaaslasti ja ennast hindama ning oma õppimist analüüsima ja juhtima.
- 3.1.5.** Uute teadmiste omandamisel tugineb õpilane varasematele ning konstrueerib uue teabe põhjal enda teadmised.
- 3.1.6.** Omandatud teadmisi rakendatakse uutes olukordades, probleemide lahendamisel, valikute tegemisel, väidete õigsuse üle arutledes, oma seisukohti argumenteerides ning edasiste õpingute käigus. Õppimine on elukestev protsess, milleks vajalikud oskused ja tööharjumused kujunevad põhihariduse omandamise käigus.
- 3.1.7.** Kooli õppekavas mõistetakse õpetamist kui õpikeskkonna ja õppetegevuse organiseerimist viisil, mis seab õpilase tema arengule vastavate, kuid pingutust nõudvate ülesannete ette, mille kaudu tal on võimalik omandada kavandatud õpitulemused.
- 3.1.8.** Kooli õppekavas mõistetakse kasvatust kui õpilase suhete kujundamist teda ümbritseva maailmaga.
- 3.1.9.** Edukas väärtuskasvatus eeldab kogu koolipere, õpilase ja perekonna vastastikust usaldust ning koostööd.
- 3.1.10.** Hoiakute kujundamise võtmeisik on õpetaja, kelle ülesanne on pakkuda isiklikku eeskujut, toetada õpilaste loomupärasest soovi enda identiteedis selgusele jõuda ning pakkuda sobiva arengukeskkonna kaudu tuge erinevates rühmades ja kogukondades ning kogu ühiskonnas aktsepteeritavate käitumisharjumuste väljaarenemiseks.
- 3.1.11.** Õppe lõimimine saavutatakse erinevate ainevaldkondade õppeainete ühisosa järgimisel, õppeainete, koolisiseste projektide ja läbivate teemade ühiste temaatiliste rõhuasetuste, huvitegevuse, õppeülesannete ning -viiside abil. Lõiming saavutatakse ainekavades kirjeldatud õppemeetodite, ainete- vahelise integratsiooni (kirjeldatud ainekaartides e-koolis) ja huvitegevuse abil.

3.2. Õppe kavandamise ja elluviimise põhimõtted

- 3.2.1.1. arvestatakse õpilase taju- ja mõtlemisprotsesside eripära, võimeid, keelelist, kultuurilist ja perekondlikku tausta, vanust, sugu, terviseseisundit, huvi ja kogemusi;
- 3.2.1.2. arvestatakse, et õpilase õppekoormus oleks ea- ja jõukohane, võimaldades talle aega puhkuseks ja huvitegevuseks;
- 3.2.1.3. võimaldatakse õpilastele mitmekesiseid kogemusi erinevatest kultuurivaldkondadest;
- 3.2.1.4. kasutatakse teadmisi ja oskusi reaalses olukorras; tehakse uurimistööd ning seostatakse erinevates valdkondades õpitavat igapäevase eluga;
- 3.2.1.5. luuakse võimalusi õppimiseks ja toimetulemiseks erinevates sotsiaalsetes suhetes (õpilane-õpetaja, õpilane-õpilane);
- 3.2.1.6. kasutatakse nüüdisaegset ja mitmekesist õppemetoodikat, -viise ja -vahendeid (sealhulgas suulisi ja kirjalikke tekste, audio- ja visuaalseid õppevahendeid, aktiivõppemeetodeid, õppekäike, õues- ja muuseumiõpet jms);
- 3.2.1.7. kasutatakse asjakohaseid hindamisvahendeid, -viise ja -meetodeid;
- 3.2.1.8. kasutatakse diferentseeritud õpiülesandeid, mille sisu ja raskusaste võimaldavad õpilastel sobiva pingutustasemega õppida, arvestades sealjuures igäühe individuaalsust.

3.3. Nõuded õpetaja töökavale

- 3.3.1. Töökava on dokument, mille alusel toimub õppetöö õppetunnis.
- 3.3.2. Töökava koostamine ja arendamine kuulub klassiõpetaja ja aineõpetaja pädevusse.
- 3.3.3. Töökava koosneb järgmistest osadest:
  - 3.3.3.1. vastava klassi ja õppeaine ainekava
  - 3.3.3.2. õppeperioodi töökava
  - 3.3.3.3. hindamise kokkuvõte:
    - hindamise põhimõtted
    - kokkuvõtva hinde kujunemine
    - hindamise objekt.
- 3.3.4. Õppeveerandi töökavas on järgmine informatsioon:
  - 3.3.4.1. ajaline maht

- 3.3.4.2. teemad, alateemad
- 3.3.4.3. õppematerjal, õppekirjandus, lisamaterjal;
- 3.3.4.4. õppekursioonid, õppekäigud, välitunnid
- 3.3.4.5. omandatavad põhimõisted, põhioskused ja õpitulemused
- 3.3.4.6. hindamine
- 3.3.5. Töökava esitab õpetaja õppealajuhatajale
  - 3.3.5.1. I poolaasta kava septembri esimese nädala jooksul
  - 3.3.5.2. II poolaasta kava jaanuari esimesel tööpäeval

3.4. Õppekeskkonna kujundamine

- 3.4.1. Õppekeskkonnana mõistetakse õpilasi ümbritseva vaimse, sotsiaalse ja füüsilise keskkonna kooslust, milles õpilased arenevad ja õpivad. Õppekeskkond toetab õpilase arenemist iseseisvaks ja aktiivseks õppijaks, kannab põhihariduse alusväärtusi ja oma kooli vaimsust ning säilitab ja arendab edasi paikkonna ja koolipere traditsioone.
- 3.4.2. Põhikool korraldab õppe, mis kaitseb ning edendab õpilaste vaimset ja füüsilist tervist. Õppekoormus vastab õpilase jõuvarudele.
- 3.4.3. **Sotsiaalse ja vaimse keskkonna kujundamisel:**
  - 3.4.3.1. osaleb kogu koolipere;
  - 3.4.3.2. luuakse vastastikusel lugupidamisel ja üksteise seisukohtade arvestamisel põhinevad ning kokkuleppeid austavad suhted õpilaste, vanemate, õpetajate, kooli juhtkonna ning teiste õpetuse ja kasvatuses seotud osaliste vahel;
  - 3.4.3.3. koheldakse kõiki õpilasi eelarvamusteta, õiglaselt ja võrdõiguslikult, austades nende eneseväärikust ning isikupära;
  - 3.4.3.4. jagatakse asjakohaselt ja selgelt otsustusõigus ja vastutus;
  - 3.4.3.5. märgatakse ja tunnustatakse kõigi õpilaste pingutusi ja õpiedu; hoidutakse õpilaste sildistamisest ja nende eneseusu vähendamisest;
  - 3.4.3.6. ennetatakse õpilastevahelist vägivalda ja kiusamist;
  - 3.4.3.7. ollakse avatud vabale arvamusevahetusele, sealhulgas kriitikale;
  - 3.4.3.8. luuakse õpilastele võimalusi näidata initsiatiivi, osaleda otsustamises ning tegutseda nii üksi kui ka koos kaaslastega;

- 3.4.3.9. luuakse õhkkond, mida iseloomustab abivalmidus ning üksteise toetamine õpi- ja eluraskuste puhul;
  - 3.4.3.10. luuakse õhkkond, mis rajaneb inimeste usalduslikel suhetel, sõbralikkusel ja heatahtlikkusel;
  - 3.4.3.11. korraldatakse koolielu inimõigusi ja demokraatiat austava ühiskonna mudelina, mida iseloomustavad kooliperes jagatud ja püsivad alusväärtused ning heade ideede ja positiivsete uuenduste toetamine;
  - 3.4.3.12. korraldatakse koolielu lähtudes rahvusliku, rassilise ja soolise võrdõiguslikkuse põhimõtetest.
- 3.4.4. Füüsilist keskkonda kujundades jälgib kool, et:**
- 3.4.4.1. kasutatavate rajatiste ja ruumide sisustus ning kujundus on õppe seisukohast otstarbekas;
  - 3.4.4.2. õppes on võimalused kasutada internetiühendusega arvutit (igas klassis õpetajal internetiühendusega arvutikoht ja esitlustehnika; arvutiklassis 23 arvutit ja esitlustehnikat) ning õpilastel on võimalus kasutada kooliraamatukogu (6 arvutit);
  - 3.4.4.3. kasutatavate rajatiste ja ruumide sisustus on turvaline ning vastab tervisekaitse- ja ohutusnõuetele;
  - 3.4.4.4. ruumid, sisseseade ja õppevara on esteetilise väljanägemisega;
  - 3.4.4.5. kasutatakse eakohast ning individuaalsele eripärale kohandatavat õppevara, sealhulgas nüüdisaegseid info- ja kommunikatsioonitehnoloogiatel põhinevaid õppematerjale ja -vahendeid;
  - 3.4.4.6. on olemas kehalise tegevuse ning tervislike eluviiside edendamise võimalused nii koolitundides kui ka tunniväliselt (võimla, jõusaal, aeroobikasaal, staadion)
- 3.4.5. Õpet võib korraldada ka väljaspool kooli ruume (sealhulgas kooliõues, looduses, muuseumides, arhiivides, keskkonnahariduskeskustes, ettevõtetes ja asutustes - selleks koostatakse igaks õppeaastaks õppeekskursioonide plaan) ning virtuaalses õppekeskkonnas.

4. ÕPPEKORRALDUSE ALUSED

4.1. Õppe ja kasvatuse korraldus

- 4.1.1.** Aruküla Põhikoolis on õppekava täitmiseks arvestatud normaalne õppeaeg üheksa aastat.
- 4.1.2.** Kooli õppe- ja kasvatustegevuses on rakendatud traditsioonilist klassiõpet (kõiki õppeaineid õpitakse kogu õppeaasta vältel).
- 4.1.3.** Õppetegevus jaguneb kooliastmeteks:
- 1) I kooliaste: 1. – 3. klass;
  - 2) II kooliaste: 4. – 6. klass;
  - 3) III kooliaste: 7. – 9. klass.
- 4.1.4.** Õppe- ja kasvatuskorralduse põhivorm on õppetund.
- 4.1.5.** Õppetunnid toimuvad koolis või väljaspool kooli õuesõppe, ekskursiooni või õppekäiguna.
- 4.1.6.** Tagatud on võimalus ainetundide läbiviimiseks arvutiklassis, kasutades olemasolevaid õpiprogramme ning internetis leiduvaid õppematerjale, samuti on võimalus õpilaste iseseisvaks tööks arvutiklassis ja kooli raamatukogus.
- 4.1.7.** Õppe ja kasvatuse ajakasutus määratakse ainekavades, arvestades «Põhikooli- ja gümnaasiumiseaduses» sätestatud nõudeid õppeaasta pikkusele (1. – 8. klassi õpilastele 175 õppepäeva ja 9. klassi õpilastele 185 õppepäeva), õpilase suurima nädalakoormuse piiranguid ning punktis 3.2. toodud tunnijaotusplaani.
- 4.1.8.** Vastavalt võimalustele on Aruküla Põhikoolis lisatunnid õppetöö täiendavaks toetamiseks:
- 4. ja 5. klassis arvutiõpetus: 1 tund nädalas
  - 9. klassis tekstiõpetus: 1 tund nädalas
- 4.1.9.** Aruküla Põhikoolis õpitakse alates 3. klassist A-keelena inglise keelt ja alates 6. klassist B-keelena vene keelt.

4.2. Aruküla Põhikooli tunnijaotusplaan:

Õppeaine	I kooliaste						II kooliaste						III kooliaste					
	Kohustuslik	Tegelik	Lisatunnid	1. klass	2. klass	3. klass	Kohustuslik	Tegelik	Lisatunnid	4. klass	5. klass	6. klass	Kohustuslik	Tegelik	Lisatunnid	7. klass	8. klass	9. klass
Eesti keel	19	21	2	8	7	6	11	12	1	5	4	3	6	6		2	2	2
Kirjandus							4	4			2	2	6	6		2	2	2
Inglise k A	3	3				3	9	10	1	4	3	3	9	9		3	3	3
Vene k B							3	4	1			4	9	10	1	4	3	3
Matemaatika	10	13	3	3	5	5	13	15	2	5	5	5	13	14	1	4	5	5
Loodusõpetus	3	5	2	1	2	2	7	7		2	2	3	2	2		2		
Geograafia													5	6	1	2	2	2
Bioloogia													5	5		2	1	2
Inimeseõpetus	2	2			1	1	2	2			1	1	2	2		1	1	
Ajalugu							3	4	1		2	2	6	6		2	2	2
Ühiskonnaõpetus							1	1				1	2	2			1	1
Keemia													4	4			2	2
Füüsika													4	4			2	2
Muusika	6	6		2	2	2	4	5	1	2	2	1	3	3		1	1	1
Kunst	3	3		1	1	1	3	3		1	1	1	3	3		1	1	1
Tööõpetus	6	6		2	2	2	5	6	1	2	2	2	5	5		2	2	1
Kehaline	8	9	1	3	3	3	8	8		3	3	2	6	6		2	2	2
Valikaine:																		
Tekstiõp									2						1			1
Arvutiõp										1	1							
KOKKU:	60	68	8	20	23	25	73	83	10	25	28	30	90	94	4	30	32	32

- 4.2.1.** Aruküla Põhikooli üleminekuklassid (3. ja 6. kl) lõpetavad klassikursuse tasemetöödega
- 4.2.2.** III kooliastmes korraldab põhikool õpilastele läbivatest teemadest lähtuva või õppeaineid lõimiva loovtöö, milleks on uurimus või praktiline töö (projekt, kunstitöö vm.)
- 4.2.3.** III kooliastmes on õpilane kohustatud tegema loovtöö, mis on ka põhikooli lõpetamise eelduseks. Loovtöö korraldust kirjeldatakse eraldi *Aruküla Põhikooli loovtööde koostamise juhendis*, mis on kättesaadav kooli veebilehel.

4.3. Kohustuslikud ja valikõppeained

- 4.3.1.** Aruküla Põhikooli õppekavas on esitatud järgmised kohustuslike õppeainete ainekavad:
- keel ja kirjandus: eesti keel, kirjandus
  - võõrkeeled: A-võõrkeel (inglise keel), B-võõrkeel (vene keel)
  - matemaatika: matemaatika
  - loodusained: loodusõpetus, bioloogia, geograafia, füüsika, keemia
  - sotsiaalsained: inimeseõpetus, ajalugu, ühiskonnaõpetus
  - kunstained: muusika, kunst
  - tehnoloogia: tööõpetus, käsitöö ja kodundus, tehnoloogiaõpetus
  - kehaline kasvatus: kehaline kasvatus
- 4.3.2.** Aruküla Põhikooli õppekavas on esitatud järgmised kohustuslike vaikainete ainekavad:
- Keel ja kirjandus: tekstiõpetus
  - Infotehnoloogia: arvutiõpetus

4.4. Diferentseeritud õpe ja õpilaste arengu toetamine

- 4.4.1.** Klassi- või aineõpetajad jälgivad õpilase arengut ja toimetulekut koolis ning vajaduse korral kohandavad õpet vastavalt õpilase vajadustele.

- 4.4.2.** Õpilase võimete ja annete kõrgeimale võimalikule tasemele arendamiseks tuleb põhikoolis selgitada välja õpilase individuaalsed õpivajadused, valida sobivad õppemeetodid ning korraldada diferentseeritud õpet.
- 4.4.3.** Põhikool tagab õpilasele, kellel tekib ajutine mahajäämus eeldatavate õpitulemuste saavutamisel, täiendava pedagoogilise juhendamise väljaspool õppetunde.
- 4.4.4.** Aruküla Põhikool on liitunud eKooliga, kasutades selle võimalusi õpilase arengu jälgimiseks, tagasiside saamiseks ja andmiseks nii aineõpetajate, klassijuhatajate kui tugipersonali (sotsiaalpedagoog, koolipsühholoog, HEV koordinaator) poolt.
- 4.4.5.** Tugevamate ainealaste teadmistega õpilastega toimub ettevalmistus erinevatel olümpiaadidel jt ainealastel võistlustel osalemiseks.
- 4.4.6.** Oskusainete raames toimub aineõpetajate ja/või ringijuhatajate poolt ettevalmistus erinevatel õpilasüritustel, võistlustel, teemapäevadel, näitustel ja konkurssidel osalemiseks nii kooli siseselt, maakondlikult, vabariiklikult kui rahvusvaheliselt.
- 4.4.7.** Õpilase vanema ja direktori või direktori volitatud pedagoogi kokkuleppel võib Aruküla Põhikool arvestada kooli õppekava välist õppimist koolis läbitava õppe osana tingimusel, et see võimaldab õpilasel saavutada kooli või individuaalse õppekavaga määratud õpitulemusi.
- 4.4.8.** Aruküla Põhikoolis töötab pikapäevarühm, mis võimaldab õpilastele tuge ja järelevalvet õppetöös ning koduste õppeülesannete täitmisel, samuti huvide arendamisel.
- 4.4.9.** Õppetöös mahajääjate järeleaitamiseks ja toetamiseks on koolis loodud tugisüsteemid (Vt punkt 3.5.).
- 4.4.10.** Õppekursioonid toimuvad vastavalt ajalisele plaanile, mida korrigeeritakse iga õppeaasta alguses vastavalt vajadustele, ressurssidele ja võimalustele.
- 4.4.11.** Kooli õppekava nõuete täitmist toetavad mitmesugused kooli traditsioonid, nagu:
- hõimupäevad
  - erinevad ainealased teemanädalad ja õpilasüritused
  - emakeelepäeva tähistamine
  - looduse- ja keskkonnanädal
  - matemaatikavõistlused *Nuputa, Känguru, Pranglimine*
  - aineolümpiaadid
  - õpilastööde näitused

- projekt Tervist edendav kool
  - projektis KEAT osalemine
- 4.4.12.** Peamised õppeteemad, vajalikud õppevahendid, hindamise korraldus ja planeeritavad üritused tehakse õpilasele teatavaks õppeveerandi või poolaasta algul.
- 4.4.13.** Koolis toimuvate sündmuste kohane info kajastub kooli veebilehel ja eKooli sündmustevoos.
- 4.4.14.** Konkurssidel ja projektidel osalemine, tasemetööde ja eksamite tulemused, samuti rahuloluküsimustikud, küsitlused, tagasiside jm sisekontroll on Aruküla Põhikooli sisehindamise aluseks.

4.5. Hariduslike erivajadustega õpilased

- 4.5.1.** Hariduslike erivajadustega on õpilane, kelle eriline andekus, õpiraskused, terviserike, puue, käitumis- ja tundeeluhäired, pikemaajaline õpest eemal viibimine või kooli õppekeele ebapiisav valdamine toob kaasa vajaduse teha muudatusi või kohandusi õppe sisus, õppeprotsessis, õpikeskkonnas (õppevahendid, õpperuumid, suhtluskeel, sealhulgas viipekeel või muud alternatiivsed kommunikatsioonid, tugipersonal, spetsiaalse ettevalmistusega pedagoogid ja muu selline) või taotletavates õpitulemustes.
- 4.5.2.** Sõltuvalt õpilase hariduslikust erivajadusest võib kool teha talle muudatusi või kohandusi õppeajas, õppe sisus, õppeprotsessis, õpikeskkonnas või taotletavates õpitulemustes.
- 4.5.2.1.** Hariduslikust erivajadustest tulenevate muudatuste tegemisse kaasatakse õpilase vanem.
- 4.5.2.2.** Kui muudatuste või kohandustega kaasneb nädalakoormuse või õppe intensiivsuse oluline kasv või kahanemine võrreldes riikliku või kooli õppekavaga, koostatakse õpilasele individuaalne õppekava.
- 4.5.3.** Hariduslike erivajadustega õpilaste jaoks võib Aruküla Põhikool avada vastavalt põhimäärusele:
- väikeklassi
  - lihtsustatud õppel olevate õpilaste klassi
  - osutada logopeedilist abi

4.6. Aruküla Põhikooli õpilastele võimaldatavad tugisüsteemid

4.6.1. Vastavalt vajadusele on Aruküla Põhikooli õpilastele võimaldatud järgmised tugimeetmed õppe- ja kasvatustöö toetamiseks:

- aineõpetajate konsultatsioonid
- õpiabirühmad
- järelarvestused (iga järgmise trimestri alguses eelmise trimestri kohta);
- pikapäevarühm (1. – 4. klass);
- individuaalne õppekava
- individuaalne õppeplaan;
- õpitulemusvestlus
- arenguvestlus
- probleemvestlus
- koduõpe;
- logopeediline abi;
- psühholoogiline abi
- tuutorid ehk tugiõpilase määramine
- väikeklassid
- üks-ühele õpe

4.6.2. **Õpilast abistavad ja toetavad raskuste ja probleemide korral:**

4.6.2.1. **Klassijuhataja:**

- kes on õpilase lähim abiline, kelle poole võib pöörduda eelkõige õppimise ja koolielu organiseerimisega seotud küsimustega;
- kes võib olla ka vahendaja või edasisuunaja rollis, kui olukord seda nõuab;
- kes organiseerib arenguvestlusi õpilase, klassijuhataja, lapsevanema osavõtul, kus vestluse käigus on võimalik välja selgitada õpilast segavad asjaolud ja leppida kokku abinõud nendega toimetulekuks (arenguvestluste juhend);
- kes viib läbi lastevanemate koosolekuid;
- kes on kontaktisik koolis koduõppel olevale õpilasele.

4.6.2.2. **Aineõpetaja**

- kellel on kindel konsultatsiooniaeg, kuhu ta õpilasi suunab, kus õpilane võib saada abi õppeaines tekkinud lünkade likvideerimisel.

- konsultatsiooniajad on kättesaadavad kooli veebilehel (õppetöö rubriik, kontaktid) ja ka kooli 2. korruse infostendil.
- kes võimaldab õpilasel teha järeltöö või-arvestuse töö ebaõnnestumise või tööst puudumise korral (vt hindamisjuhend);
- kes koostab individuaalse õppeplaani õpilasele, kes lõpetab kursuse või veerandi puuduliku hindegaga (vajadusel individuaalne õppekava).

4.6.2.3. Logopeed

- kes selgitab välja logopeedilist abi vajavad õpilased
- kes teostab süstemaatilist tööd õpilaste kirjutamis-, lugemis- ja häälduspuuete vähendamiseks ja kõrvaldamiseks.

4.6.2.4. Koolipsühholoog

- kes koos aineõpetajate, klassijuhatajate, sotsiaalpedagoogi ja direktsiooniga aitab õpilaste probleeme lahendada;
- kes individuaalselt nõustab õpilasi, aineõpetajaid ja lapsevanemaid õppetöö ja lapse arenguga seotud probleemides;
- kes viib läbi ja korraldab loenguid õpetajatele ja lastevanematele pedagoogilistel ja psühholoogilistel teemadel;
- kes on lepitajaks-vahendajaks õpilase-õpetaja vaheliste konfliktide korral.

4.6.2.5. Sotsiaalpedagoog

- kes tegeleb 1. - 9. klassi õpilastega, kellel on probleeme koolikohustuse täitmise või koduste suhetega;
- kellel abistamiseks on järjekindel sidepidamine laste ja nende vanematega,
- kellel on koostöö õpetajate, psühholoogi ja lastekaitsespetsialistidega.

4.6.2.6. Tugiõpilane

- kes saab aineõpetajate käest infot õppetöös mahajääjate kohta ja viib neid kokku oma klassi vabatahtlikega, kes suudavad ja tahavad õppetöös mahajääjaid aidata;
- kelle poole võib pöörduda abipalvega õpiraskustega õpilane ise.

4.6.2.7. Õpilasesindus

- kelle poole võib pöörduda ettepanekute või probleemidega;
- kes kureerib tugiõpilaste tegevust
- kelle esindaja on vahendajaks klassi ja juhtkonna vahel.

4.6.2.8. Õppealajuhataja

- kelle poole on võimalik pöörduda õppetöö ja koolikorralduslike küsimustega;
- kes vahendab kontakte aineõpetajatega;
- kes organiseerib koostöös algklassiõpetajatega pikapäevarühma töökorraldust
- kes koordineerib järelavastamiste läbiviimist;
- kes organiseerib täiendavat õppetööd;
- kes koordineerib tugisüsteemi toimimist koolis.

4.6.2.9. Raamatukogutöötaja

- kes abistab õpilasi vajaliku kirjanduse leidmisel.

4.6.2.10. Huvijuht

- kes selgitab välja õpilaste arengut soodustavad huvid ja võimed ning vastavalt sellele korraldab õpilaste huvialast tegevust koolis ning väljaspool kooli;
- kes vahendab kontakte ringijuhtidega.

4.6.2.11. Meditsiinitöötaja

- kelle poole õpilane pöördub tervisehäirete korral
- kes vajadusel suunab edasi pere- või eriarsti juurde.

4.6.3. Meetmed õpilaste käitumishäiretega toimetulekuks

4.6.3.1. Aineõpetaja

- fikseerib õpilaste käitumishäired vahendab sellekohast infot nii klassijuhatajale kui lapsevanemale;
- aineõpetajal on kirjalikud tööülesanded tunni teema kohta, et rakendada korrarikkujaid vajadusel individuaalsele tööle;
- kui käitumishäirega õpilane segab oluliselt klassi tööd, on erandkorras võimalik saata korrarikkuja individuaalset tööd tegema õppealajuhataja, koolirvapsühholoogi või sotsiaalpedagoogi juurde eelneval kokkuleppel nendega.

4.6.3.2. Klassijuhataja

- vestleb lapse ja lapsevanemaga käitumishäire võimaliku põhjuse selgitamiseks;

- klassijuhataja initsiatiivil saab suunata käitumishäiretega õpilase psühholoogi juurde;
- klassijuhataja võib kutsuda probleemile lahenduse otsimiseks kokku nn võrgustiku ümarlaua (aineõpetajad, õppealajuhataja psühholoog, sotsiaaltöötaja, lapsevanem jt.).

4.6.3.3. Psühholoog

- tegeleb (vestlused, jälgimine, käitumise kaaardistamine, jne), käitumishäirega õpilasega regulaarselt vähemalt 1 õppeveerandi jooksul, koostöö algab ja lõpeb lapsevanema kaasamisega.

4.6.3.4. Õppealajuhataja

- viib vajadusel läbi vestlusi lapsevanemate, õpilaste ja aineõpetajate osavõtul.

4.6.4. Kooli andekate õpilaste tugisüsteem

4.6.4.1. Aruküla Põhikool peab andekateks õpilasi, kes on maakondlikel olümpiaadidel, võistlustel ja konkurssidel edukad õpilasteaduses, spordis või taidluses.

4.6.4.2. Kooli püüdlus on jõuda üksmeelsele arusaamale, et iga õpilane on andekas vähemalt ühel alal.

4.6.4.3. Aruküla Põhikooli andeka õpilase motiveerimissüsteemi osadeks on:

- autasustamine saavutus(t)e eest kooli aktusel
- avalik kiitus/tänu kooli eduka esindamise eest kooli veebilehel ja eKooli sündmuste blogis
- iga-aastaselt uuendatav autahvel möödunud õppeaasta väga heade õpitulemuste saavutamise eest

4.6.4.4. Aineõpetaja osakaal töös andekate õpilastega:

- aineõpetaja märkab andekat õpilast ja koostab talle täiendavaid ülesandeid;
- kujundab oma hindamissüsteemi andeka õpilase motiveerimiseks;
- suunab ettevalmistust aineolümpiaadil edukaks osalemiseks;
- suunab andekat õpilast õppima väljaspool kooli (TÜ Teaduskool jm);
- teeb andeka õpilase paremaks arendamiseks koostööd teiste aineõpetajatega;

4.6.4.5. Huvijuht jälgib, et koolis töötavad huviringid vastaksid võimalikult hästi õpilaste huvidele.

4.7. Õpilase ja vanema teavitamine ning nõustamine

- 4.7.1.** Aruküla Põhikool tagab õpilasele ning tema vanematele teabe kättesaadavuse õppe ja kasvatuse korralduse kohta e-kooli, kooli kodulehe ja/või õpilaspäeviku vahendusel.
- 4.7.2.** Aruküla Põhikool tagab õpilasele ning tema vanematele juhendamise ja nõustamise õppetööd käsitlevates küsimustes.
- 4.7.3.** Aruküla Põhikool nõustab vajaduse korral õpilase vanemat õpilase arengu toetamises kodus.
- 4.7.4.** Õpilase ja tema vanema nõustamisprotsessi kaasatakse vajadusel aineõpetajad, klassijuhatajad, logopeedi, sotsiaalpedagoogi, koolipühholoogi, meditsiinitöötaja või oma ala spetsialisti väljastpoolt kooli.
- 4.7.5.** Aruküla Põhikoolis töötab HEV koordinaator, kes korraldab õpilaste õppenõustamiskomisjoni suunamise (vajadusel nõustab lapsevanemat).